

กฎกระทรวง

สถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทร้านจำหน่าย

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ร้านจำหน่าย” หมายความว่า สถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทร้านจำหน่าย ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“ถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม” หมายความว่า ถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“กระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว” หมายความว่า กระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“สถานบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว” หมายความว่า สถานบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“สถานีบริการน้ำมัน” หมายความว่า สถานีบริการน้ำมันตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

“สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า สถานีบริการก๊าซธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ การคิดปริมาณก๊าซปิโตรเลียมเหลวในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม ให้คิดคำนวณปริมาณ ๑ ลิตร เท่ากับ ๐.๕ กิโลกรัม

ข้อ ๔ ร้านจำหน่ายต้องจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่บรรจุอยู่ในกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม

ลักษณะของกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวหรือถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยภาชนะบรรจุก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ข้อ ๕ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ต้องจัดให้มีพนักงานซึ่งผ่านการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง และจัดให้มีและแสดงป้ายรายชื่อพนักงานซึ่งผ่านการฝึกอบรมดังกล่าวไว้ในที่ที่เห็นได้ชัดเจน

หมวด ๒

ที่ตั้ง ลักษณะ และแผนผัง

ข้อ ๖ ร้านจำหน่ายต้องตั้งอยู่ในอาคารที่สร้างด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ

มิให้ตั้งร้านจำหน่ายถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มในอาคารชุด อาคารสรรพสินค้า อาคารแสดงสินค้า หรือสถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ข้อ ๗ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ที่ตั้งอยู่ในตึกแถวต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของตึกแถวข้างเคียงที่มีผนังร่วมกัน และความยินยอมดังกล่าวจะต้องมีผลจนกว่าจะเลิกประกอบกิจการร้านจำหน่าย ทั้งนี้ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สองจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

การให้แสดงความยินยอมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

ข้อ ๘ ร้านจำหน่ายที่อยู่ในเขตสถานีบริการน้ำมันหรือเขตสถานีบริการก๊าซธรรมชาติต้องตั้งอยู่ภายในอาคารบริการหรือบนสิ่งก่อสร้างที่ไม่มีฐานราก

ในกรณีที่ร้านจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ตั้งอยู่บนสิ่งก่อสร้างที่ไม่มีฐานราก สิ่งก่อสร้างดังกล่าวต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ขอบเขตของบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ๑๕ ตารางเมตร มีรั้วโปร่งที่ทำด้วยวัสดุทนไฟล้อมรอบทุกด้าน แข็งแรงและเปิดออกสู่ภายนอกเพื่อลำเลียงถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มได้สะดวก และรั้วดังกล่าวต้องปิดไว้ตลอดเวลา

(๒) บริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มด้านที่ยานพาหนะอาจเข้าไปชนได้ต้องจัดให้มีราวเหล็ก (Guard Rail) หรือเสาท่อนเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑๐ เซนติเมตร ภายในท่อเหล็กให้เทคอนกรีตเต็มฝังแน่นในดินนอกแนวรั้วโปร่งด้านนั้นลึกไม่น้อยกว่า ๖๐ เซนติเมตร เสาท่อนเหล็กต้องอยู่ห่างจากรั้วโปร่งไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เสาแต่ละต้นสูงจากระดับพื้นดินไม่น้อยกว่า ๑.๑๐ เมตร และมีระยะห่างระหว่างเสาแต่ละต้นไม่เกิน ๑.๒๐ เมตร เพื่อกันรถชนด้านนั้น

ข้อ ๙ แผนผังและรูปแบบของร้านจำหน่าย ต้องแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) แผนผังโดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งพร้อมอาคารและสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ โดยรอบภายในระยะไม่น้อยกว่า ๕๐.๐๐ เมตร

(๒) แผนผังแสดงตำแหน่งบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว อุปกรณ์ดับเพลิง และแผนผังระบบไฟฟ้า

หมวด ๓

การเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ข้อ ๑๐ บริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มของร้านจำหน่าย ต้องมีที่เก็บโดยเฉพาะและมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องอยู่ที่ระดับพื้นชั้นล่างของอาคาร

(๒) ผนังและฝ้าเพดานต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ

(๓) พื้นต้องเป็นพื้นคอนกรีตเรียบ และหากมีวัสดุปิดผิวต้องเป็นวัสดุชนิดที่ไม่ทำให้เกิดประกายไฟ

(๔) ต้องจัดให้มีทางเดินเข้าออกกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๑ การเก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มในบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้ล้นปิดเปิดอยู่ข้างบน

(๒) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้ห่างจากแหล่งที่มีเปลวไฟ ประกายไฟ หรือวัสดุที่ติดไฟได้ง่ายไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร เว้นแต่จะมีผนังที่ทำด้วยวัสดุทนไฟมากขึ้น

(๓) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มให้ห่างจากบันไดหรือประตูภายในอาคารที่ใช้เป็นร้านจำหน่ายไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

(๔) ตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มเป็นแถวเรียงชิดกันได้ไม่เกินสามแถว และสูงไม่เกิน ๒.๐๐ เมตร

(๕) การตั้งถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มต้องมีปริมาณไม่เกิน ๒,๔๐๐ ลิตรต่อหนึ่งกลุ่ม และแต่ละกลุ่มต้องห่างกันไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร

ข้อ ๑๒ ร้านจำหน่ายต้องมีปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลว ดังต่อไปนี้

(๑) ร้านจำหน่ายที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นไม่เกิน ๖.๐๐ เมตร ให้มีปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวได้ไม่เกิน ๒,๔๐๐ ลิตรต่อหนึ่งร้านจำหน่าย

(๒) ร้านจำหน่ายที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นเกิน ๖.๐๐ เมตรขึ้นไป ให้มีปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวได้ไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ ลิตรต่อหนึ่งร้านจำหน่าย

หมวด ๔

ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๑๓ บริเวณอันตราย ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าของร้านจำหน่าย ต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗

ข้อ ๑๔ เมื่อติดตั้งระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าเสร็จแล้ว ให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการร้านจำหน่ายหรือผู้ประกอบกิจการควบคุมยื่นหนังสือขอรับการตรวจสอบและหนังสือรับรองการปฏิบัติตามข้อ ๑๓ จากผู้ทดสอบและตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทดสอบและตรวจสอบที่ออกตามมาตรา ๗ และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗

ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ทดสอบและตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้ทำการตรวจสอบระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าโดยพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๕ ร้านจำหน่ายต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง หรือน้ำยาดับเพลิง หรือเครื่องดับเพลิงชนิดอื่นที่มีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดฟองก๊าซ ขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม ตามมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่าตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ไว้ที่ประตูทางเข้าออกของบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง และบริเวณที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างน้อยหนึ่งเครื่อง ต่อปริมาณการเก็บก๊าซปิโตรเลียมเหลวทุก ๆ ๑,๒๐๐ ลิตร เศษของ ๑,๒๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑,๒๐๐ ลิตร

ข้อ ๑๖ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ต้องจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยแบบหัวกระจายน้ำดับเพลิงที่สามารถฉีดน้ำได้ครอบคลุมพื้นที่เก็บถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลว

ลักษณะ การติดตั้ง รวมทั้งการทดสอบและตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยแบบหัวกระจายน้ำดับเพลิงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๗ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ต้องติดตั้งเครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซปิโตรเลียมเหลวรั่วไว้ในร้านจำหน่ายที่บริเวณกลุ่มถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้มหรือกระป๋องก๊าซปิโตรเลียมเหลวอย่างน้อยกลุ่มละหนึ่งเครื่อง และต้องตรวจสอบให้เครื่องส่งเสียงดังเมื่อก๊าซปิโตรเลียมเหลวรั่วอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และเปิดใช้งานตลอดเวลา

ข้อ ๑๘ ผู้ประกอบกิจการร้านจำหน่ายต้องควบคุมดูแลไม่ให้มีการถ่ายเทก๊าซปิโตรเลียมเหลวลงในถังก๊าซปิโตรเลียมเหลวหุงต้ม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๙ ร้านจำหน่ายที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้ภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ ร้านจำหน่าย ลักษณะที่สอง ที่ตั้งอยู่ในตึกแถวที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นที่ตั้งของตึกแถวข้างเคียงที่มีผนังร่วมกันตามข้อ ๗

ข้อ ๒๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าของสถานที่ประกอบกิจการก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่ออกตามมาตรา ๗ ให้นำประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการในการเก็บรักษา การขนส่ง การกำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบ และการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับการค้าปลีกวัตถุอันตรายก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่กรมธุรกิจพลังงานรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บรักษาและการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว ที่ตั้ง แผนผัง รูปแบบ และลักษณะของสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทร้านจำหน่าย ลักษณะของถังหรือภาชนะที่ใช้ในการบรรจุหรือการขนส่ง วิธีการปฏิบัติงาน และการจัดให้มีและบำรุงรักษาอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทร้านจำหน่าย รวมทั้งกำหนดการอื่นใดอันจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือความเสียหายหรืออันตรายที่จะมีผลกระทบต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม จากการประกอบกิจการสถานที่เก็บรักษาก๊าซปิโตรเลียมเหลวประเภทร้านจำหน่าย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้